

Obsah

1. Přírodu je třeba chránit. Ale jak?	6
A. Diskuse	6
B. Věty kladné a záporné.....	9
2. O jazyce.....	12
A. Jazyk se mění.....	12
B. Jazykové hraní	19
3. Výstava	21
A. Proslov	21
B. Zvuková stránka jazyka (řeči).....	24
4. Letos jsme už v devítce	29
A. Tvoření slov	29
B. Tvarosloví	30
C. Nauka o slovní zásobě	33
D. Pravopis	35
E. Skladba.....	38
5. Konflikt představ	41
A. Přednáška.....	41
B. Oslovení, řečnická otázka, vsuvka, samostatný větný člen	44
6. Člověk v konfliktu	47
A. Výklad	47
B. Aktuální členění	50
7. Na toulkách.....	52
A. Reportáž	52
B. Pořádek slov (slovosled)	56
C. Věta neúplná a věta nedokončená	59
8. Tak to vidím já.....	62
A. Líčení	62
B. Slova a slovní tvary slohově příznakové	66
9. Svět v pohybu	70
A. Úvaha	70
B. Souvětí podřadné	73

10. K věci.....	79
A. Komentář	79
B. Souřadné spojení slov a vět.....	81
Souřadné spojení slov	81
Souřadné spojení vět	83
11. Určitě se zasmějete.....	87
A. Recenze.....	87
B. Skloňování cizích jmen vlastních	90
12. Čudlík	94
A. Fejeton	94
B. Synonymní skladební prostředky	96
13. Na čí straně jsi?.....	100
A. Diskuse	100
B. Jazykové hraní	102
14. O slohu.....	104
A. Řeč, jazykový projev a styl	104
B. Jazykové styly.....	111
C. Slohové postupy a útvary.....	112
15. Letos jsme se naučili	116
A. Tvarosloví.....	116
B. Slovní zásoba.....	117
C. Skladba	118
16. Dokážeme to! (Opakování)	124
Když si nevíme rady	132
TVOŘENÍ SLOV	132
Odvozování	133
Skládání.....	134
Zkracování.....	134
TVAROSLOVÍ	134
SLOVNÍ DRUHY.....	134
Podstatná jména	137
Přídavná jména.....	138

Zájmena	138
Číslovky	141
Slovesa	141
Předložky	142
Spojky	143
Částice	143
Citoslovce	143
MLUVNICKÉ VÝZNAMY JMEN	143
Rod, životnost	143
Číslo, pád	144
MLUVNICKÉ VÝZNAMY SLOVES	144
Osoba a číslo	144
Čas	144
Způsob	145
Rod	145
Vid	146
SKLADBA	146
Druhy vět podle záměru mluvčího	146
Vyjadřování významů nutnosti, možnosti, schopnosti, úmyslu	146
STAVBA VĚTY	147
Přísudek	147
Podmět	150
Předmět	150
Příslovečné určení	151
Doplňek	152
Přívlastek	153
Přístavek	155
Několikanásobné větné členy	156
Slova, která nejsou větnými členy	157
Valence	157
STAVBA SOUVĚTÍ	161
Souvětí souřadné	161
Souvětí podřadné	163
Čárka ve větě jednoduché	163
Čárka v souvětí	164